

П.-Р. Магочій

ПРИВІТАННЯ ДО СТОРІЧЧЯ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА

Ректору
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка
професору С. Копилову

Вельмишановний пане Ректоре!

Дорогі колеги!

Любі студенти!

Для мене, як іноземного почесного професора, надзвичайно велика честь бути запрошеним і взяти участь у вшануванні 100-річчя заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Мені дуже прикро, що я особисто не можу бути присутнім на цій урочистій церемонії. Але попри це, серцем і душею я з вами.

Сто років тому в Європі сталося багато суттєвих змін. Ці зміни були наслідком падіння старого політичного устрою та краху трьох великих імперій Європи: Російської імперії в 1917 році, а потім Німецької та Австро-Угорської імперій у 1918 році. Цей старий порядок було замінено на новий, який побачив народження кількох нових держав. Лише два місяці, жовтень та листопад 1918 року, стали свідками народження Чехословаччини, Югославії, Польщі та Західно-Української Народної Республіки. З цієї причини й досі впродовж цих двох місяців, у жовтні та листопаді 2018 р., в Європі та Північній Америці проводять кілька ключових урочистих подій, які нагадують про народження вищезгаданих країн у цьому регіоні.

Але є й ґрунтовні підстави відзначити появу установ і закладів, зокрема таких, котрі пов'язані з освітою та наукою. Всі ми знаємо, що держави з'являються та зникають, але народи та інституції залишаються. Наприклад, із чотирьох країн, які я щойно згадував, які було засновано в жовтні та листопаді 1918 року, жодна не протрималася більше двох десятиліть, а одна — взагалі лише сім місяців.

З іншого боку, в нас є такі заклади, як Кам'янець-Подільський університет, який пережив більшість держав, що існували в цій частині європейського континенту. Інакше кажучи, коли ще не було незалежної України та впродовж усіх спроб становлення її державності, Кам'янець-Подільський університет завжди існував! І він пропагував ідею України через викладання української історії, літератури, етнографії та інших предметів українською мовою.

Тому ми повинні низько вклонитися професору Іванові Огієнку та його колегам, які були настільки мудрі та енергійні, що змогли створити заклад, який підтримував ідею України в той час, коли ще взагалі не було повноцінної Української держави.

Окрема подяка й нинішньому ректору університету та деканам різних його факультетів, які продовжують поширювати ідеї професора Огієнка та інших засновників цього відомого закладу.

Сьогодні в українців є своя незалежна держава. І цьому ми також дуже вдячні. Але лідерам України (авжеж за необхідності) потрібно постійно нагадувати, що, якби не такі заклади, як Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, вони не мали б держави, яку можна очолювати.

Мої найкращі побажання університетові, особливо його професорам, чий священний обов'язок навчати студентів бути розумними, вірними та ефективними громадянами своєї країни – України – принаймні протягом найближчих ста років.

З глибокою повагою
Павло-Роберт Магочій,
член Канадської академії наук, професор
і завідувач кафедри українознавчих студій
Торонтського університету, почесний професор
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка.

Отримано: 17.09.2018